

Katutöiden haittojen vähentäminen

TILANNEKATSAUS

Vammaisneuvosto 29.9.2020

Helsinki

Kaupungin omat katuhankkeet

Lähivuosien investointitaso
150-200 miljoonaa euroa
vuodessa?

Lähivuosina yksi iso
kantakaupungin hanke / vuosi.

Muiden työt

Vuodessa noin 3000
kaivulupaa sekä
6500 alueiden käyttölupaa.

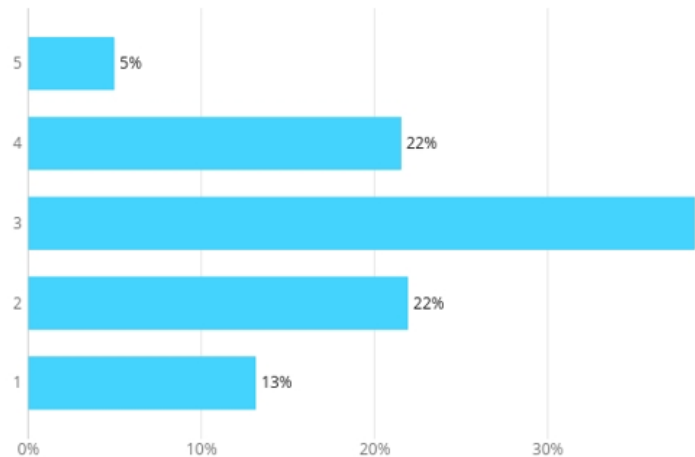
Kaupunki viranomaisroolissa
luvan antajana ja valvojana.

Asiakaskokemus katutöistä 2019

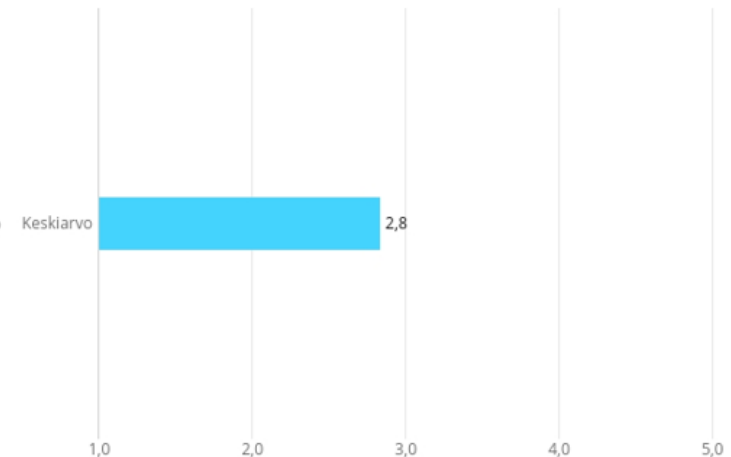
- Kysyimme vaikutelmaa kaduilla tehtävien töiden järjestelyjen toimivuudesta.
- Toteutettu 1000 hengen otannalla.
- **Keskiarvo on 2,8.**
- Luku kertoo siitä, että tilanne ei ole ihan lohduton, mutta parannettavaa riittää.

Katutyöt

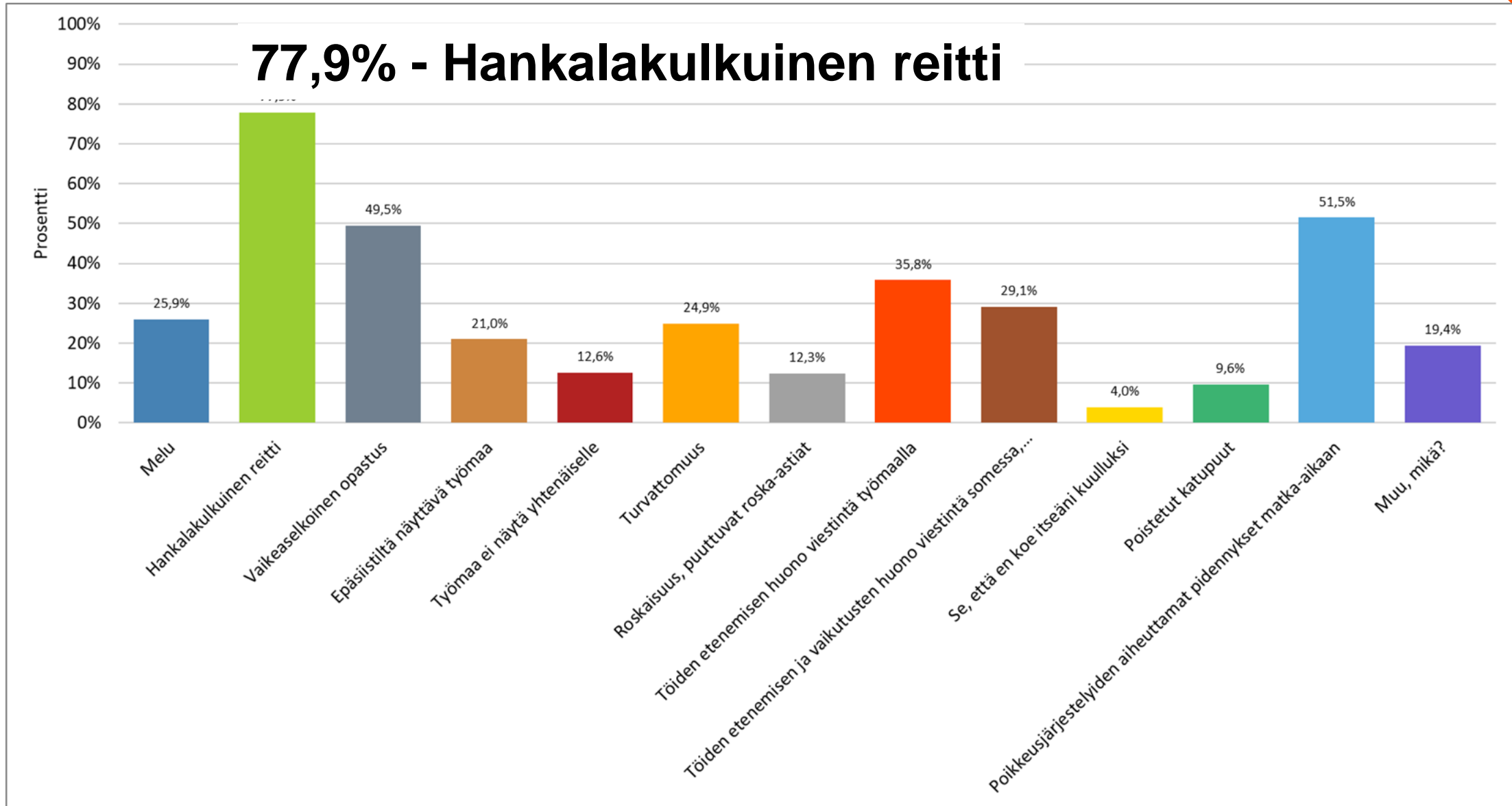
Millainen vaikutelma sinulla on kadulla tehtävien töiden järjestelyistä? | Asteikko: 1= toimivat erittäin huonosti ... 5= toimivat erittäin hyvin 967 vastausta

Millainen vaikutelma sinulla on kadulla tehtävien töiden järjestelyistä? | Asteikko: 1= toimivat erittäin huonosti ... 5= toimivat erittäin hyvin 967 vastausta

Työmaakokemus 2019

Haasteet

Työmaiden hallinta ontuu.

Työmaiden vaikutukset eivät ole tiedossa.

Kenelle tuottavuus realisoituu?

Missä vaiheessa katuja kannattaa korjata ja millä tavoin?

Yhteisessä ohjelmoinnissa ja suunnittelussa kehitettävää.

Tilannekuva on puutteellinen.

Toimintakulttuuria tulee muuttaa.

Prosessit eivät ole kunnossa.

Viranomaisrooli on heikko.

Sopimusmalleissa on kehitettävää.

Hankkeiden omistajuus on epäselvä.

Tietoa haetaan monesta eri paikasta ja tallennetaan moneen eri paikkaan.

Tieto ei kulje elinkaaren läpi.

Kehitystoimenpiteitä

Kehitysvaihe-pilotit

Caloniuksenkatu, Runeberginkatu ja Helsinginkatu (CRH)

Kehitysvaihe: Kesä – marraskuu 2020.
Töiden aloitus: 2020/Q2021.
Työt valmiina: Marraskuu 2022.

Herttoniemen yritysalueen kadut

Kehitysvaihe: Heinäkuu – syyskuu 2020.
Töiden aloitus: Lokakuu 2020.
Työt valmiina: Kevät 2021 / vaiheittain.

Kansalaistori – Kaisaniemi, alikulkuyhteys

STk-hanke, 2020 - 2023.

Mannerheimintie välillä Runeberginkatu - Nordenskiöldinkatu

Käynnistetään suunnittelu-
vaiheessa; 2020.

Kunnossapitolain muutosehdotus

Kh 9.3.2020, muutosehdotus ympäristöministeriössä.

Kunnan oikeus antaa yleiset määräykset katutöistä.

Kunnan oikeus ajoittaa katutöitä tuodaan selkeästi kunnossapitolakiin.

Hallinnollinen sanktiointi kunnossapitolain rikkomisen seuraamukseksi.

Katuhankkeiden viestintävaatimukset

Hämeentien uudistus | Helsingin x Uusi Hämeentie - Destia Oy x +

→ ↻ 🏠 🔒 destia.fi/uutishuone/projektit/uusi-hameentie.html

DESTIA 🏠 **PALVELUT** **REFERENSSIT** **YRITYS** **UUTISHUONE** **TYÖPAIKAT** **YHTEYSTIEDOT**

raittiotien rakentamista.

LIIKENNE- JA MUUT TYÖMAATIEDOTTEET

LIIKENNEJÄRJESTELYTIEDOTE - Maanantaina 25.5. muutoksia Tannerin kentän ja Kurvin välillä

Bussipysäkin siirto:

- Siirrämme pohjoiseen päin menevien bussien pysäkin noin 100m kohti Kurvia.
- Uudelle bussipysäkillä pääsee Hämeentie 11 kiinteistön kohdalta eli pysäkki sijaitsee noin 15m päässä Hämeentien ja Kaikukadun risteyksestä. Työmaa-aidassa on aukko kohdalla, mistä mennään pysäkillä.

Ajoneuvoliikenne:

- Hämeentien ajokaistat ovat meren puolella koko matkan Kaikukadun ja Kurvin välillä.
- Torkkelinkadun ja Hämeentien välillä ei ole ajoyhteyttä
- Sakarinkadun ja Hämeentien välillä ei ole ajoyhteyttä

Hämeentien ylittävien suojateiden muutokset välillä Kaikukatu-Kurvi:

- Poistamme liikennevalo-ohjauksen suojatieltä Hämeentie 42 kohdalla.
- Hämeentien ylittävä suojatie Lintulahdenkadun kohdalla siirtyy Kurvin puolelle risteystä

Työmaaviestinnän vähimmäisvaatimukset kaupungin omiin hankkeisiin.

Tilaaajan ja urakoitsijan tehtävät.

Lisäksi katuhankkeiden viestinnän prosessi.

Kaupunkilaislähtöinen työmaa

Katutyömaiden suunnittelijoiden ja toteuttajien opas kaupunkilaisten näkökulman huomioimiseen.

Tarjoaa työkaluja vaikutusten arviointiin, sekä konkreettiset keinot työmaakokemuksen parantamiseksi.

tyomaaopas.fi

Kaupunkilais- lähtöinen työmaa

Opas katutöiden suunnittelijoille, tilaajille ja urakoitsijoille

Helsinki

Alueiden käyttömaksu-uudistus

Alueen kokoon perustuva maksun määrä.

Tarkistetaan maksuluokkien perusteet (alueluokat + liikenneväylien merkitys).

Maksut myös kaupungin omiin töihin.

Ilmoitusvelvollisuus ja tiedonhallinta!

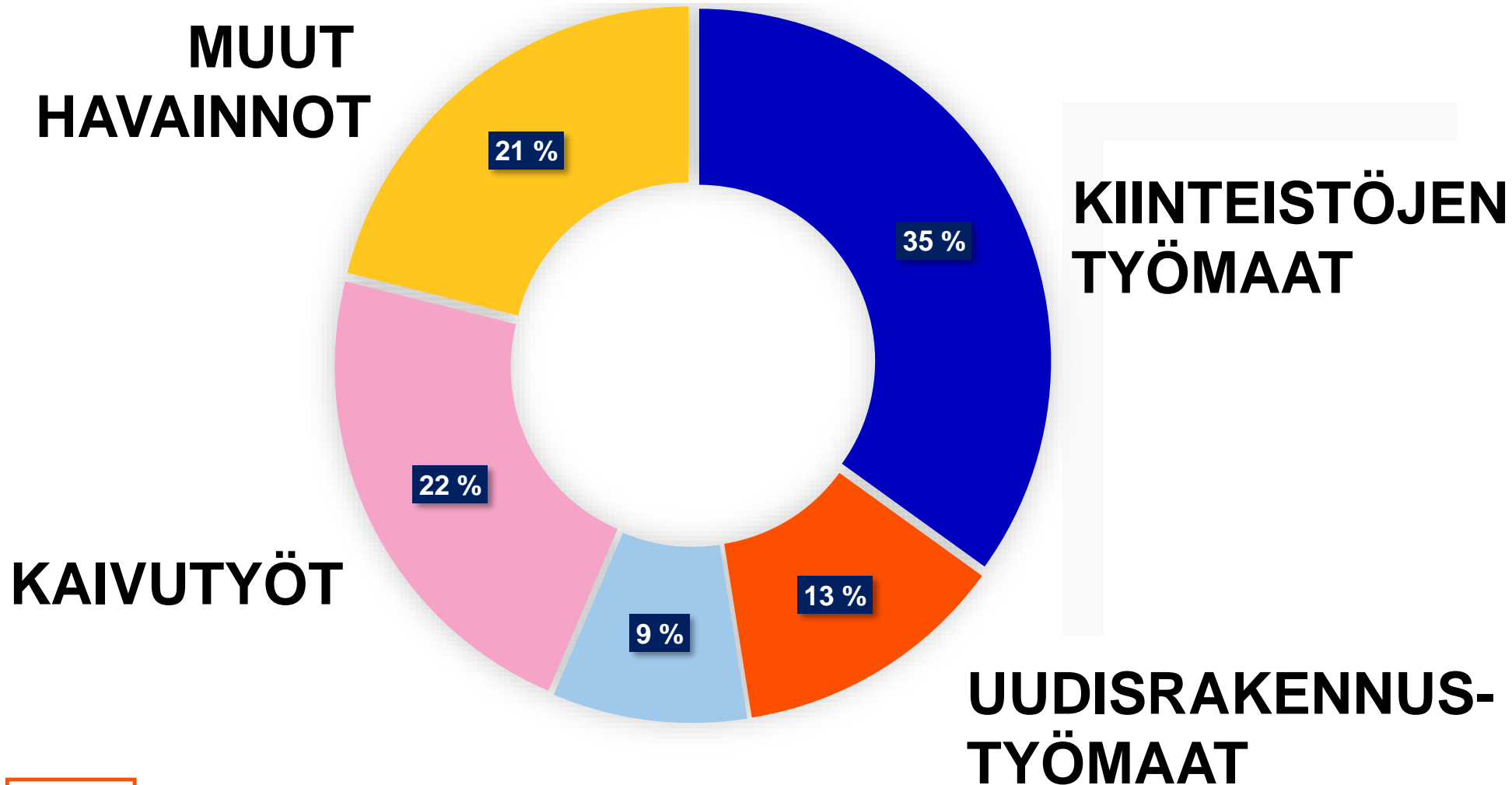
Katutöiden laaduntarkkailu 2020

Aineisto

- Karttapohjainen, projektia varten kehitetty raportointityökalu.
- Kaksi raportointikierrosta, n. 1100 raporttia.
- Keskiössä työmaaviestintä, opasteet, työmaarajaus ja esteettömyys.
- Arviointiasteikot, monivalinta, avoimet kysymykset.
- Erilliset raportit Helsingin isoista työmaista.

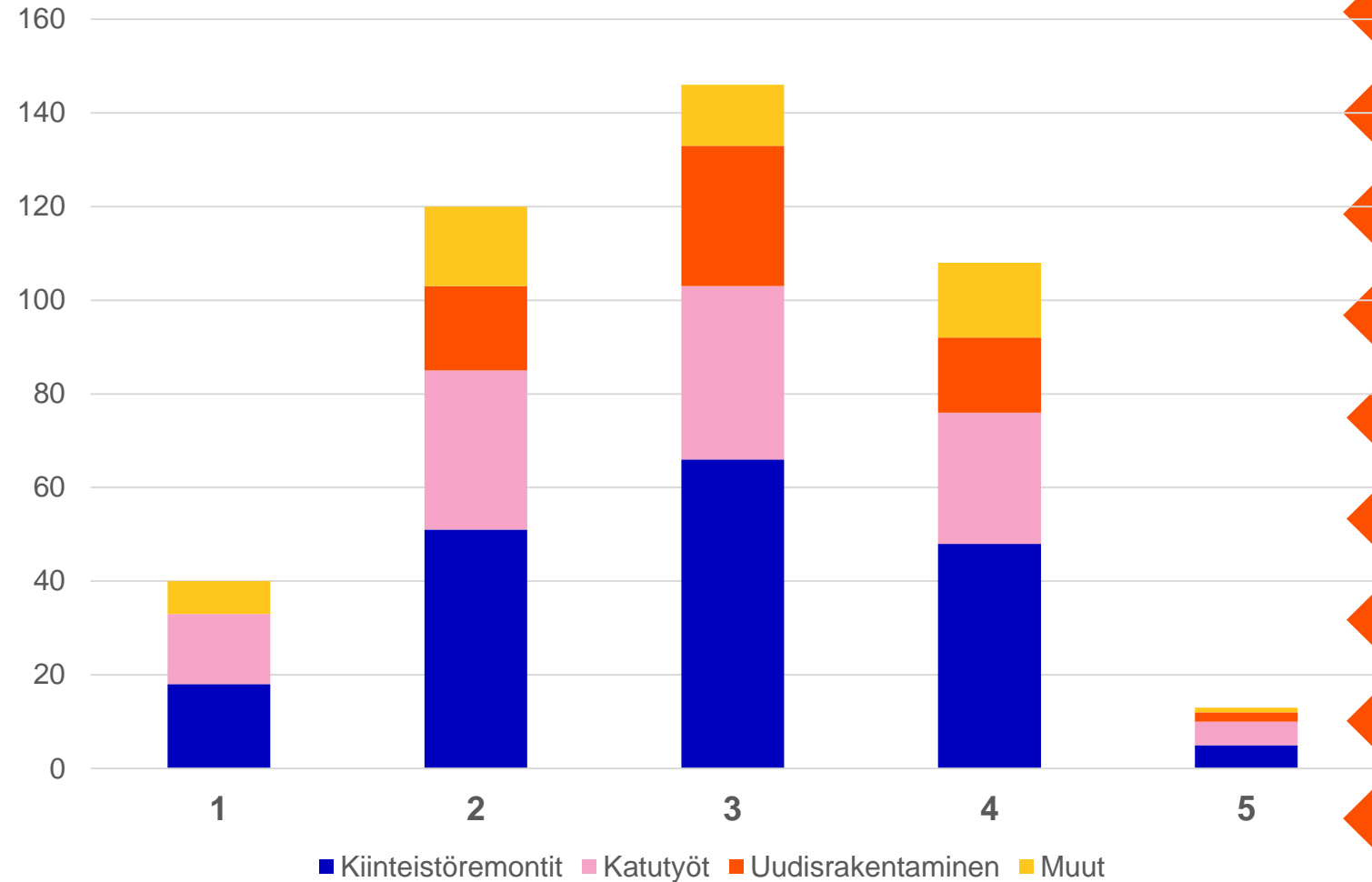
Työmaiden luokittelu

Työmaiden yleisarvosana

keskiarvo

2.85

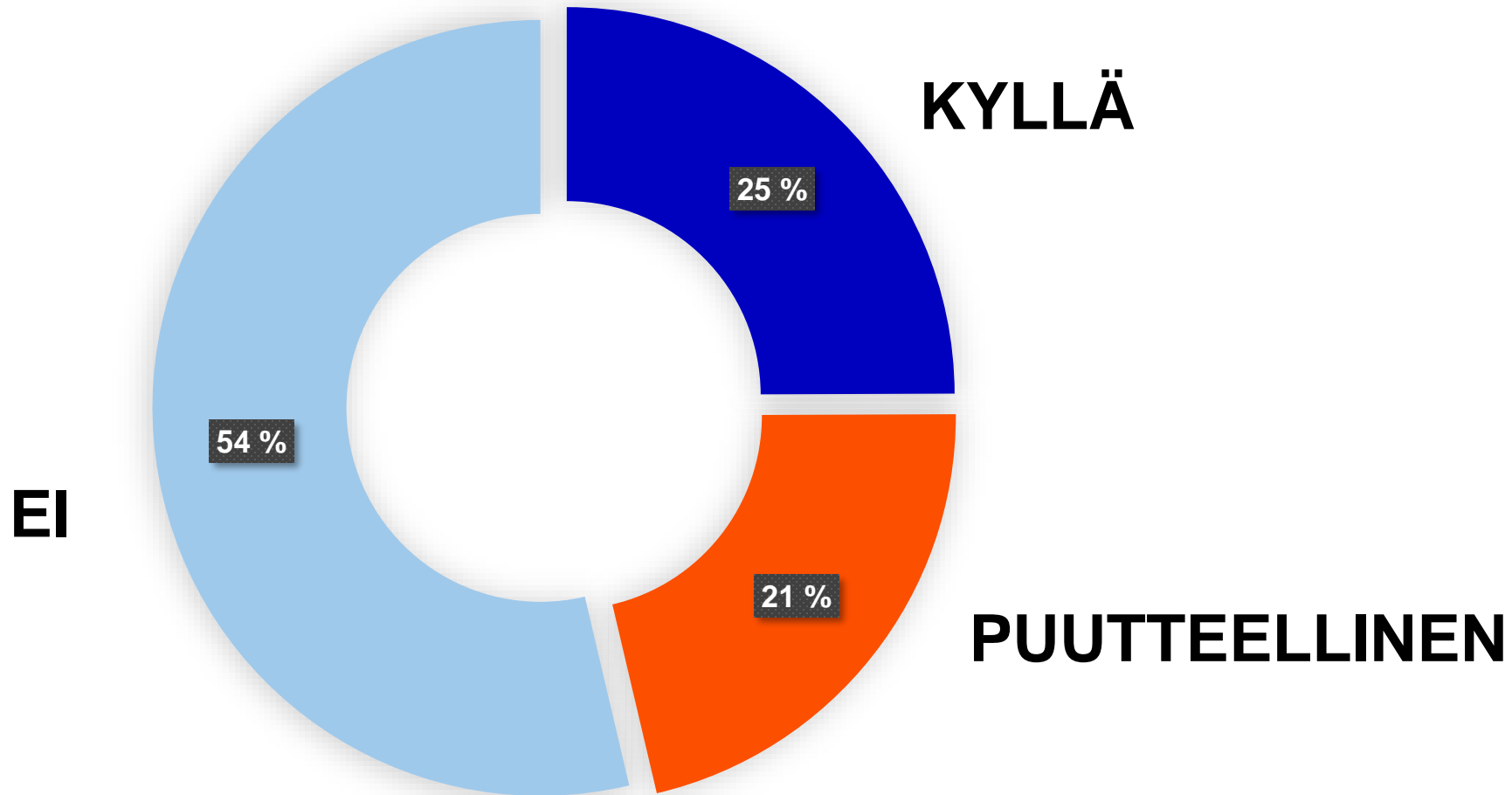

Työmaataulut

- Tulisi olla kaikilla yli työvuoron pituisilla työmailla.
- Tärkein kosketuspinta työmaahan ohikulkijalle.
- Lisää työmaan vastuuta omasta toiminnastaan.
- Suuria puutteita, iso viestinnällinen haaste.
- Usein puutteellinen, syitä esimerkiksi määrä, koko sekä sisältö.

Työmaataulut

Työmaataulut

Työmaataulut

Keskeiset haasteet

- **Työmaataulut jokaiselle työmaalle!**
- **Selkeä visuaalinen informaatiohierarkia.**
- **Selkeä sijoittelu, varsinkin isot työmaat.**

Työmaataulut

Kehitysehdotukset

- Työmaataulujen käytön valvonta.
- Informatiivisen työmaataulupohjan tarjoaminen urakoitsijalle.
- Useamman pienemmän työmaataulun käyttö (isot työmaat).

Opasteet ja rajaukset

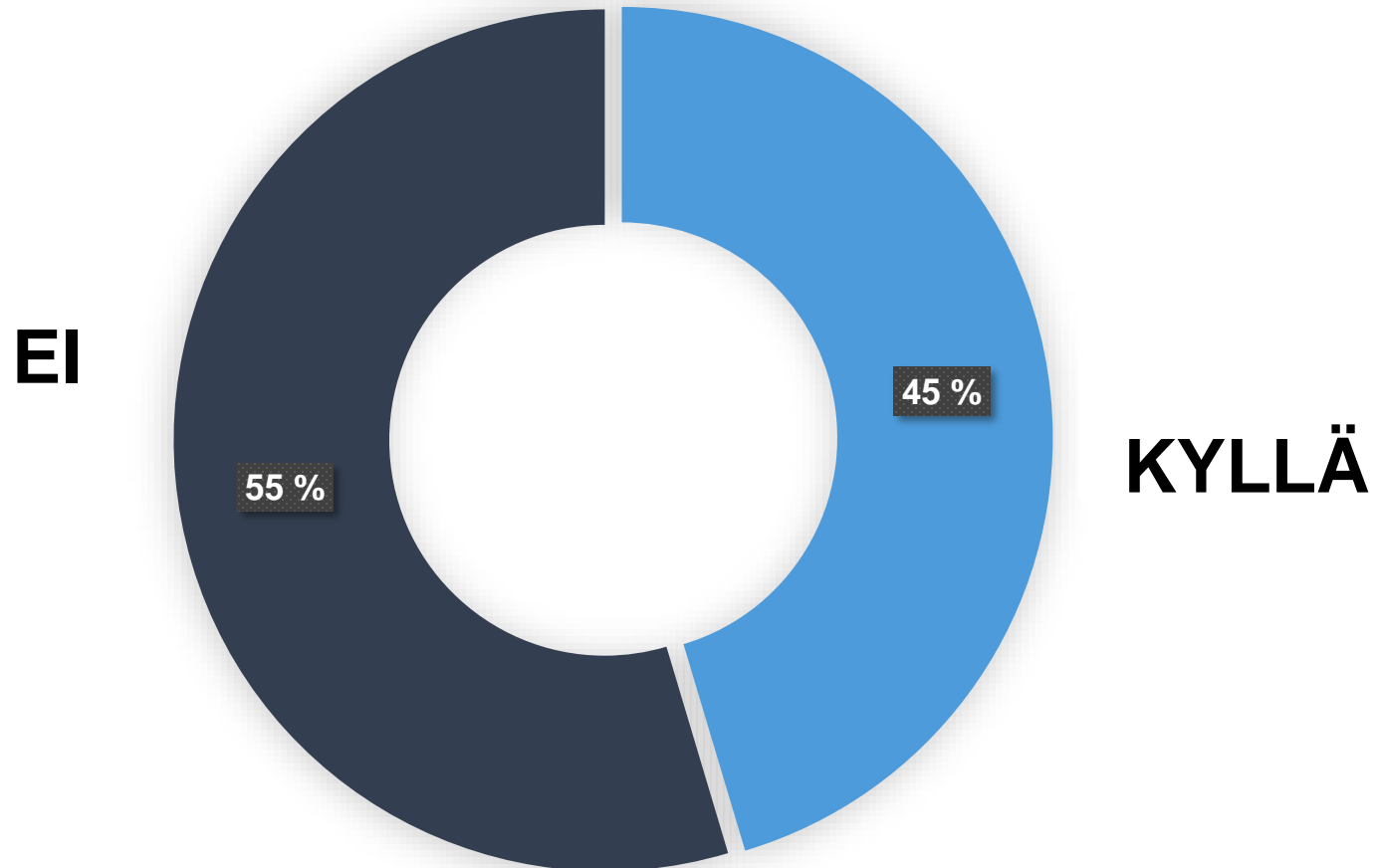
- **Merkittävimmät turvallisuuteen - ja yleiseen viihtyvyyteen vaikuttavat tekijät työmaalla.**
- **Selkeästi toteutetut opasteet ja työmaarakaus onnistuneen työmaakokemuksen perusedellytys.**
- **Ongelmia erityisesti kävely- ja pyöräliikenteen opasteiden puutteellisuudessa, sekä työmaarakauksen huolimattomuudessa.**

Opasteet

Opasteet

JALANKULKIJOIDEN OPASTEIDEN OHJEIDENMUKAISUUS

Työmaarajaukset

- Suurimmat puutteet olivat rajauksen puuttumisessa kokonaan sekä auki jääneissä työmaa-aidoissa.
- Työmaan ulkopuolisista koneista vain 17 % aidattu ohjeenmukaisesti.
- Lippusiiman ja nauhojen käyttö koneiden rajauksessa hyvin yleistä.
- Osalla työmaista piittaamattomuus työmaarajausta kohtaan johtaa rajauksen heikkenemiseen työmaan edetessä.

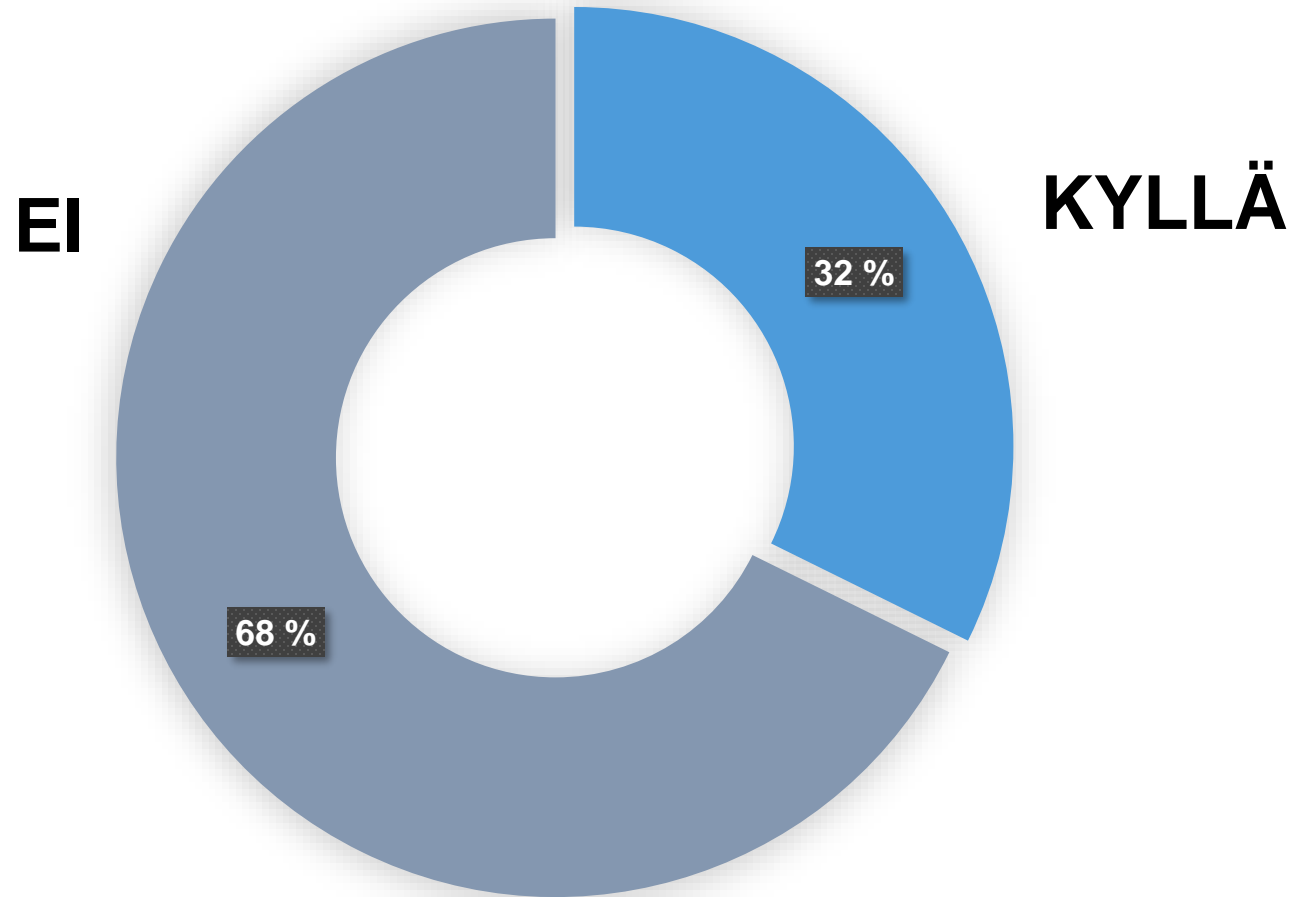

Opasteet ja rajaukset

Kehitysehdotukset

- Raskaampien suoja-aitojen suosiminen mahdollisuuksien mukaan, etenkin pitkäkestoisissa työmaissa.
- Opasteiden tärkeys osana työmaakokemusta viestittävä selvemmin rakennuttajien ja urakoitsijoiden suuntaan.
- Liikennejärjestelysuunnitelman tekoon tulisi liittää käynti paikan päällä, sekä kiinnittää enemmän huomiota.
- Lupaehtojen selventäminen.

Esteettömyys

Esteettömyys

Putoamis/törmäysvaara

204

Aitauksen puutteet

135

Puutteelliset opasteet

87

Kulkuväylän kapeus

46

Suojatiejärjestelyt

45

Terävä kynnys

27

Matala kynnys

6

0 50 100 150 200 250

Esteettömyys

Esteettömyys

- Vakavia puutteita isolla osalla työmaista.
- Työmaiden täysi esteettömyys vaikea saavuttaa.
- Monet esteellisyystekijät korjattavissa huolellisuudella ja huomion kiinnittämisellä esimerkiksi suojaitejärjestelyihin sekä opasteisiin.
- Työmaarakaus!
- Tärkeä ottaa huomioon suunnitteluvaiheessa esteettömyyden varmistamiseksi.
- Esteetön työmaa on toimiva myös muille kadunkulkijoille.

Yhteenveto 1/2

- Työmaiden keskeisimmät ongelmat ovat pääosin viestinnällisiä (työmaataulut) tai korjattavissa huolellisuudella työmaanaikaisten muutosten sattuessa. (työmaarajaus).
- Suunnitteluvaiheessa opasteiden sijoittelun tärkeyttä tulisi korostaa.
- Kävelyliikenteen opasteita tulisi käyttää enemmän, ja opasteita tulisi päivittää työmaan edetessä.

Yhteenveto 2/2

- **Työmaiden täydellinen esteettömyys on vaikea saavuttaa, työmaarakukseen ja opasteisiin panostamalla myös esteettömyys parantuu merkittävästi.**
- **Liikennejärjestelysuunnitelmiin ja lupaehtojen selkeyteen tulisi panostaa entistä enemmän. Paremmat suunnitelmat johtavat parempiin toteutuksiin.**

Jyrki Paavilainen
Puh. 040 482 6618
jyrki.paavilainen@hel.fi